

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

27. Yaşama Dönemi'nde sunmuş olduğum; 2/852; 2/875; 2/911; 2/918; 2/920; 2/926; 2/927; 2/929; 2/930; 2/931; 2/932; 2/933; 2/934; 2/935; 2/936; 2/937; 2/939; 2/938; 2/941; 2/942; 2/962; 2/1006; 2/1007; 2/1008; 2/1009; 2/1010; 2/1011; 2/1143; 2/1230; 2/1232; 2/1423; 2/1761; 2/2042; 2/2081; 2/2095; 2/2206; 2/2326; 2/2471; 2/2582; 2/2692; 2/2737; 2/2754; 2/2843 ; 2/2878; 2/3080; 2/3182; 2/3328; 2/3337; 2/3359; 2/3384; 2/3655 ; 2/3859; 2/3929; 2/3995; 2/4017; 2/4203; 2/4408; 2/4415; 2/4439; 2/4563; 2/4572; 2/4582; 2/4602; 2/4627; 2/4643; 2/4696; 2/4700 2/4712; 2/4947; 2/4949; 2/4950; 2/4959 sayılı kanun tekliflerimin İttüzüğün 77 inci maddesi uyarınca yenilenmesini saygılarımla arz ve talep ederim. 26.07.2023

Meral DANIŞ BEŞTAS

Yeşil Sol Parti Grup Başkanvekili

Erzurum Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe Komisyonu
Esas Komisyon	Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu
Tarih: 8 Ağustos 2023	Esas No: 2/1471

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
26 Temmuz 2023
Numara:

T B M M GENEL BAŞKANLIK
26 Temmuz 2023
No: 1256412

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 14694
Tarih: 05.10.2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Barınma Hakkının Sağlanması Kapsamında Üniversite Öğrencilerine Gerekli Desteklerin Verilmesine Dair Kanun Teklifi gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.
Gereğini saygılarımla arz ederim.5/10/2021

Hakkı Saruhan OLUÇ
HDP Grup Başkanvekili
İstanbul Milletvekili

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Grup Başkanvekili
Siirt Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe	
Esas Komisyon	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor	
Tarih :	06 Ekim 2021	Esas No: 73859

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
05 Ekim 2021
Numara:

05 Ekim 2021 888776

GENEL GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti devleti anayasasının 5 inci maddesi devletin amaç ve görevlerini tanımlamaktadır. Bu maddeye göre devlet "...kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmak" ile görevlidir. Yine Anayasanın 57 nci maddesine göre "konut ihtiyacını karşılayacak tedbirleri alır."

Anayasada her ne kadar doğrudan barınma hakkı tanımlanmamış olsa da gerek anayasanın ruhu gerekse de beş ve elli yedinci maddelerin içeriği Türkiye’de iktidarlara ve siyaset kurumuna barınma ile ilgili sorunları çözme görev ve sorumlulukları vermektedir. Anayasanın yanı sıra gerek uluslararası hukuk gerekse de toplumsal yaşamın gerçekliği barınma sorunlarının çözümünde iktidarlara birincil sorumluluklar vermektedir. Dolayısıyla yurttaşlar açısından barınma bir hak, iktidar açısından ise asli sorumluluktur.

Türkiye’de uzunca bir süredir devam eden ekonomik kriz yüksek seviyede fiyat artışları, enflasyon patlaması ve bunlarla bağlantılı olarak yoksullaşmayı getirmiştir. Toplumun geneline yayılan yoksullaşmayı en derinden hisseden kesim ise gençler, özellikle de üniversite öğrencileridir.

Gençler açısından covid-19 pandemisi ile derinleşen yoksulluk, normalleşme sürecinin başlaması ve eğitim-öğretimde yüz yüze geçilmesi ile daha fazla açığa çıkmıştır. Kiralardaki fahiş artışlar, konut fiyatlarının yükselmesi, kamusal bir görev olan yurtların yüksek fiyatları ve özel öğrenci yurt fiyatlarının öğrenciler tarafından karşılanamayacak düzeyde olması sebebiyle üniversite öğrencileri barınma haklarını talep etmek için itirazlarını yükseltmektedir.

Geçim sorunu yaşayan, yoksullaşmayı en derinden hisseden ve geleceğini kazanmak isteyen üniversite öğrencilerinin eylemleri kısa süre içerisinde hem çok sayıda kente yayılmış hem de kamuoyundan büyük destek almıştır.

Üniversite öğrencilerinin sorunlarını çözmekle yükümlü olan iktidar mensupları ise barınma hakkını tesis etmek yerine öğrencileri kriminalize eden, vasat ve tehlikeli bir dile yaslanarak sorunları derinleştirmiştir. Oysa öğrencilerin somut sorunları ve bu sorunların gerçeklere tekabül ettiğini gösteren veriler tüm kamuoyunun bilgisi dâhilindedir. Dolayısıyla iktidarın söz konusu tutumundan vazgeçmesi ve öğrencilerin barınma hakkını tanıması kaçınılmaz, anayasal ve siyasal bir sorumluluktur.

Elbette üniversite öğrencilerinin sorunları barınma ile sınırlı değildir. Üniversite öğrencilerinin sorunlarını çözmek için kapsamlı ve katılımcı gençlik politikalarına ihtiyaç vardır. Gençlere bütçeden daha fazla kaynak ayırmak, demokratik haklarına saygı duymak, evrensel hukuk ilkeleri çerçevesinde davranmak bunlardan bir kaçıdır.

Bu gerçeğe rağmen yüz yüze eğitim ve öğretime geçilmesi ile açığa çıkan barınma sorununu çözmek için siyaset kurumu ve TBMM derhal gerekli adımları atmalıdır.

Bu ihtiyacı gözetken kanun teklifimiz ile;

- Kamuya ait yurtlarının öğrencilere ücretsiz hizmet sağlamasını,
- KYK’ye bağlı yurtlarda boş kontenjan kalmasının önüne geçilmesini,
- Özel yurtlarda kalan öğrencilerin desteklenerek masraflarının karşılanmasını,
- Kamu ve/veya özel yurtlarda barınma imkânı olmayan öğrencilerin kira, elektrik, su gibi temel barınma masraflarının ilgili Valiliklerce sağlanmasını

teklif ediyoruz.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Üniversite öğrencilerinin kamu yurtlarından ücretsiz yararlanması sağlanmaktadır.

MADDE 2- KYK'ye ait yurtların tam kontenjanla hizmet vermesi sağlanmaktadır.

MADDE 3- Özel yurtların öğrenciler için ücretsiz hizmet vermesi amacıyla ödemelerin Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesinden karşılanması amaçlanmaktadır.

MADDE 4- Kamu ve/veya özel yurtlarda barınamayan öğrencilerin barınma masraflarının sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE 5- Yapılan değişiklikle mevcut mevzuatta yer alan öğrencilerin barınma hakkını kısıtlayan hükümler kaldırılarak 2021-2022 yılı öğretim yılından başlanmak üzere kanunun derhal uygulamaya konulması amaçlanmıştır.

MADDE 6- Yürürlük maddesidir.

MADDE 7- Yürütme maddesidir.

**BARINMA HAKKININ SAĞLANMASI KAPSAMINDA ÜNİVERSİTE
ÖĞRENCİLERİNE GEREKLİ DESTEKLERİN VERİLMESİNE DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- Yükseköğretim kurumlarından herhangi birinde kayıtlı bulunan ve kamu kuruluşu niteliğindeki yurtlarda kalan öğrencilere, söz konusu barınma hizmeti ücretsiz olarak sağlanır.

MADDE 2- Kredi Yurtlar Kurumu'na ait yurtların kontenjanları doldurulur ve beslenme ve benzeri hizmetler ücretsiz olarak sağlanır.

MADDE 3- Yükseköğretim kurumlarından herhangi birinde kayıtlı bulunan ve özel yurtlarda kalan öğrencilerin aylık her türlü yurt ödemeleri Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesinden karşılanır. İlgili öğrencilerden herhangi bir ad altında başkaca ücret talep edilemez.

MADDE 4- Yükseköğretim kurumlardan herhangi birinde kayıtlı bulunan ve barınma sorunu yaşayan öğrencilerin her türlü barınma masrafı; ikametgâh ve öğrenci belgesini ibraz etmeleri koşulu ile eğitim ve öğretime devam ettikleri yükseköğretim kurumunun bağlı bulunduğu il valiliği tarafından sağlanır.

MADDE 5- İşbu kanunun yürürlüğe girmesini müteakip ilgili diğer mevzuattaki hükümler yürürlükten kaldırılır ve gerekli yasal düzenlemeler ivedilikle yapılır.

MADDE 6- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 7- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.